

Vivekanand College, Kolhapur (Autonomous)
Choice Based Credit System Syllabus - Marathi
June, 2020 onwards

Class : B. A. III

Discipline Specific Core (DSC) : MARATHI Course

विद्याशाखीय विशेष गाभा (DSC) सत्र - पाचवे

मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ७

भारतीय काव्यशास्त्र

DSE

उद्देश / Objectives

१. पौर्वात्य काव्यशास्त्राची ओळख करून देणे.
२. काव्याची लक्षणे, प्रयोजने आणि कारण समजावून देणे.
३. साहित्याची निर्मितीप्रक्रिया आणि स्वरूप यांची ओळख करून देणे.
४. भाषेतील अलंकारांची ओळख करून देणे.

विभाग/ Module	Topic	Teaching Hours	Credit
विभाग १ Module I	काव्यलक्षण <ul style="list-style-type: none">• काव्यशरीर व काव्याचा आत्मा• अलंकार आणि वक्रोक्ती• पौर्वात्य काव्यलक्षणे	१५	१
विभाग २ Module II	काव्यप्रयोजन आणि काव्यकारण <ul style="list-style-type: none">• मम्मटाची काव्यप्रयोजने• काव्यकारण – प्रतिभा• काव्यनिर्मितीची जनक कारणे	१५	१
विभाग ३ Module III	रसविचार <ul style="list-style-type: none">• भावविचार• भरताचे रससूत्र• रसकसोट्या	१५	१
विभाग ४ Module IV	अलंकार <ul style="list-style-type: none">• अनुप्रास• यमक• उपमा• स्वभावोक्ती• रूपक	१५	१

Pattern of Question Paper

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Total Marks ४०

			गुण
Q.1	अ	योग्य पर्याय निवडा	०५
	ब	एका वाक्यात उत्तर लिहा.	०५
Q.2		विभाग १ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.3		विभाग २ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.4		विभाग ३ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.5		विभाग ४ वरील लघुत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०६

* अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप

गुण - १०

१) गृहपाठ (Home Assignment)

०५

२) तोंडी परीक्षा (Oral)

०५

संदर्भ ग्रंथसूची

१. अभिनव काव्यप्रकाश - रा. श्री. जोग
२. काव्यशास्त्रप्रदीप - स. रा. गाडगीळ
३. भारतीय साहित्यशास्त्र - ग. त्र्यं. देशपांडे
४. सुलभ काव्यशास्त्र - पं. महादेवशास्त्री जोशी
५. काव्यशास्त्र परिचय - शिवशंकर उपासे
६. सुगम मराठी व्याकरण - मो. रा. वाळिंबे

Vivekanand college, kolhapur (Atonomous)

Choice Based Credit System Syllabus – Marathi

June 2020 Onwards

Class : B. A. III

Discipline Specific Core (DSEC) : MARATHI Course

विद्याशाखीय विशेष गाभा (DSC) सत्र - ५

मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ८ भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा

उद्देश/Objective

१. विद्यार्थ्यांची मराठी भाषा आणि साहित्याभ्यासाची रुची वाढविणे.
२. भाषेचे स्वरूप, कार्य, महत्त्व विशद करणे.
३. मानवी व मानवेतर भाषासंज्ञापनाची माहिती देणे.
४. भाषेतील ध्वनी, शब्द, वाक्य व अर्थविचार समजावून देणे.
५. मराठी भाषेचे व्याकरण व वर्णविचार समजावून देणे

विभाग/ Module	प्रकरण/Topic	Teaching Hours	श्रेयांक/ Credit
विभाग १ Module I	१. भाषाव्यवहाराचे स्वरूप -भाषेची व्याख्या, वैशिष्ट्ये व कार्य - भाषा संदेशन (मानवी आणि मानवेतर) -भाषेबद्दलचे दृष्टीकोन आणि समजुती	१५	१
विभाग २ Module II	२. भाषेतील स्वनिम व रूपिम विचार - स्वनिम-स्वनिम-स्वनांतर संकल्पना, -स्वनिम निश्चित करण्याची तत्वे (व्यवच्छेदक, पूरक,वैकल्पिक) - रूप, रूपिम, रुपिकांतरे, संकल्पना, -रुपिमांचे प्रकार-अनन्यसाधारण, मीलन,आशयसुचक,वैकल्पिक	१५	१
विभाग ३ Module III	३. भाषेची संरचना व कार्य (वाक्य व अर्थ) - वाक्यविचार-प्रथमोपस्थित संघटक, रचना (अंत व पृष्ठस्तरीय) -वाक्य रचनांचे प्रकार-अंतःपदप्रधान व बाह्यपदप्रधान -अर्थविचार-शब्दाचा अर्थ,निर्देश, प्रतिमा, संकल्पना ई. -अर्थाच्या विविध छटा , अर्थाचे प्रकार	१५	१
विभाग ४ Module IV	४. भाषेचे व्याकरण- वर्णव्यवस्था -स्वरव्यवस्था, स्वरांची रचना व वर्गीकरण -व्यंजनव्यवस्था, व्यंजनांची रचना व वर्गीकरण	१५	१

Pattern of Question Paper

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

एकू गुण - ४०

			गुण
प्र. १	अ	योग्य पर्याय निवडा	०५
	ब	एका वाक्यात उत्तरे लिहा.	०५
प्र. २		विभाग १ वर दीर्घांतरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
प्र. ३		विभाग २ वर दीर्घांतरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
प्र. ४		विभाग ३ वर दीर्घांतरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
प्र. ५		विभाग ४ वर लघुतरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०६

* अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप

गुण - १०

१) गृहपाठ (Home Assignment)

०५

२) तोंडी परीक्षा (Oral)

०५

संदर्भ ग्रंथसूची :

अ) मूलभूत वाचन

१. आधुनिक भाषाविज्ञान - डॉ. कल्याण काळे, डॉ. अंजली सोमण
२. भाषाशास्त्र विचार - र. बा. मंचरकर
३. आधुनिक भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा - डॉ. दादा गोरे
४. मराठीचे वर्णनात्मक भाषाविज्ञान - डॉ. महेंद्र सुदाम कदम
५. मराठी भाषा उगम आणि विकास - कृ.पा. कुलकर्णी.
६. भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा - अनिल गवळी, हिरण्यकेशी पब्लिकेशन, कोल्हापूर
७. सुबोध भाषाशास्त्र- प्र. न. जोशी.
८. भाषाविज्ञान परिचय-(संपा.) डॉ.सुलक्षणा कुलकर्णी, डॉ. वसंत कुबेर
९. आधुनिक भाषाविज्ञान : सिद्धांत आणि उपयोजन - मिलिंद मालशे
१०. भाषा आणि भाषाशास्त्र - श्री. न. गजेद्रगडकर
११. शास्त्रीय मराठी व्याकरण - मो. के. दामले
१२. सुगम मराठी व्याकरण - मो. रा. वाळिंबे
१३. मराठी व्याकरण परिचय - राजशेखर हिरेमठ

ब) पूरक वाचन

१. मराठीचा भाषिक अभ्यास - मु.श्री. कानडे
२. भाषाविज्ञान वर्णनात्मक व ऐतिहासिक -(संपा) मालसे, इनामदार, सोमण
३. भाषा इतिहास आणि भूगोल - ना. गो. कालेलकर
४. मराठी भाषा वाढ आणि विचार - श्री. के. क्षीरसागर
५. मराठीचे वर्णनात्मक भाषाविज्ञान - महेंद्र कदम
६. शुद्धलेखन विवेक - द. न. गोखले

क) संदर्भ ग्रंथ

१. भाषा आणि संकृती - ना. गो. कालेलकर
२. मराठी लेखन कोश - यास्मीन शेख
३. ध्वनीविचार- ना .गो. कालेलकर
- ४ . A course in Morden linguistics, oxford Newyark 1958
५. Brower Reuben (ED).On Translation (या ग्रंथातील On linguistic Apects of Translation हा Roman Jakobsn चा लेख)
६. Lobov William : The Social Motivation of a sonrd change

Vivekanand college, kolhapur (Atonomous)

Choice Based Credit System Syllabus – Marathi

June 2020 Onwards

Class : B. A. III

Discipline Specific Core (DSC) : MARATHI Course

विद्याशाखीय विशेष गाभा (DSC) सत्र - ५

मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ९

मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (मराठी भाषा प्रारंभ ते समर्थ संप्रदाय)

उद्देश / Objective

१. मध्ययुगीन वाङ्मयीन इतिहासाचा परिचय करून देणे.
२. मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयीन परंपरा, रचनाप्रकार व ग्रंथकारांची माहिती करून देणे.
३. मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयनिर्मितीच्या प्रेरणांचा व सांस्कृतिक पार्श्वभूमीचा उलगडा करणे.
४. मध्ययुगीन कालखंडातील प्रमुख संप्रदाय व ग्रंथनिर्मिती याचा अनुबंध स्पष्ट करणे.
५. मध्ययुगीन काळातील मराठी भाषेचे स्वरूप स्पष्ट करणे.

विभाग/ Module	प्रकरण/Topic	Teaching Hours	श्रेयांक/ Credit
विभाग १ Module I	१. मराठी भाषा प्रारंभ, मुकुंदराज ग्रंथसंपदा २. महानुभाव संप्रदाय, स्वरूप व गद्यग्रंथ ४. महदंबेचे धवळे आणि महानुभावाचे पद्य ग्रंथ	१५	१
विभाग २ Module II	१. वारकरी संप्रदाय, संत ज्ञानेश्वर व नामदेवांचे ग्रंथकर्तृत्व २. संतमेळ्यातील इतर संतकवी- गोरकुंभार, चोखामेळा, सावतामाळी, सेना महाराज, मुक्ताबाई, जनाबाई, ३. समन्वयकार संत एकनाथांचे ग्रंथकर्तृत्व	१५	१
विभाग ३ Module III	१. संत तुकाराम व तुकाराम शिष्या बहिणाबाई २. समर्थ संप्रदाय व त्यांचे वाङ्मयीन कार्य ४. इतर धर्मियांची ग्रंथसंपदा - फादर स्टिफन, फादर कुवा शेख महमद, हुसेन अंबरखान,	१५	१
विभाग ४ Module IV	४. महाराष्ट्राची कीर्तन परंपरा : नारदीय, वारकरी ५. रचनाप्रकार : ओवी, अभंग, गवळण आणि भारुडे	१५	१

Pattern
of

Question Paper
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप
एकू गुण - ४०

			गुण
प्र.१	अ	योग्य पर्याय निवडा	०५
	ब	एका वाक्यात उत्तरे लिहा.	०५
प्र.२		विभाग १ वर दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
प्र.३		विभाग २ वर दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
प्र.४		विभाग ३ वर दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
प्र.५		विभाग ४ वर लघुत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०६

* अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप

गुण - १०

- १) गृहपाठ (Home Assignment)
- २) तोंडी परीक्षा (Oral)

०५

०५

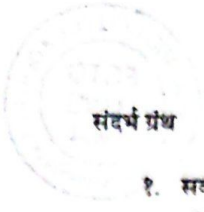
संदर्भ ग्रंथसूची :

अ) मूलभूत वाचन

१. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड - १ ते ३ महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे
२. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - खंड १ ते ४ - डॉ. अ. ना. देशपांडे
३. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - ल. रा. नसिराबादकर
४. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप - ह. श्री. शेणोलीकर
५. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - खंड १ व २ - ल. रा. पांगारकर
६. संत पंत आणि तंत - श्री म. माटे

ब) पूरक वाचन

१. संत एकनाथ दर्शन - संपा. डॉ. हे. वि. इनामदार
२. पाचभक्ती संप्रदाय - र. रा. गोसावी
३. संत वाङ्मयाची सामाजिक फलश्रुती - गं. . बा. सरदार
४. महाराष्ट्रीय संतमंडळाचे ऐतिहासिक कार्य - बा. र. सुखठणकर
५. ज्ञानदेव आणि नामदेव - शं. दा. पेंडसे
६. मराठी बखर - र. वि. हेरवाडकर
७. मराठी शाहिरी पोवाडा - डॉ. विश्वनाथ शिंदे
८. पैजण - संपा. म. ना. अदवंत
९. मराठी काव्यातील शिवदैवत दर्शन - डॉ. शिवशंकर उपासे
१०. एकनाथांची निवडक भारुडे - संपा. वसंत जोशी
११. आज्ञापत्र - संपा. विलास खोले

संदर्भ ग्रंथ

१. सर्वोत्पभावी तुकाराम - डॉ. अनिल गवली
२. श्री. नामदेव दर्शन - संपा. नि. धो. मिरजकर
३. संत नामदेव - डॉ. हे. वि. इनामदार
४. पाच संतकवी - डॉ. शं. गो. तुळपुळे
५. वारकरी संप्रदाय : उदय व विकास भा. प. भहिरट
६. संत साहित्य संदर्भ कोश - सु. श्री. कानडे
७. मराठी साहित्याचे आदिबंध - उषा देशमुख
८. जनाबाईंचे निवडक अधंग - सुहासिनी इलेंकर

ESTD
JUNE
1964

Vivekanand College, Kolhapur (Autonomous)
Choice Based Credit System Syllabus - Marathi
June, 2020 onwards

Class : B. A. III

Discipline Specific Core (DSC) : MARATHI Course
विद्याशाखीय विशेष गाभा (DSC) सत्र - पाचवे मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. १०
मराठी भाषा : सर्जन आणि उपयोजन

उद्देश / Objectives

१. औपचारिक आणि अनौपचारिक क्षेत्रांनुसार भाषिक व्यवहार समजावून देणे.
२. विविध क्षेत्रातील भाषिक कौशल्ये आणि क्षमता विकसित करणे.
३. लेखन, वाचन आणि भाषण या कौशल्यांचा विकास करणे.
४. उपयोजित व सर्जनशील लेखनास विद्यार्थ्यांना उद्युक्त करणे.
५. भाषिक उपयोजनाने विद्यार्थ्यांचा शब्दसंग्रह समृद्ध करणे.

विभाग/ Module	Topic	Teaching Hours	Credit
विभाग १ Module I	सर्जनशील लेखन प्रक्रिया • सर्जनशीलता म्हणजे काय? • भाषिक सर्जनशीलता • सर्जनशील अभिव्यक्ती	१५	१
विभाग २ Module II	ललित गद्य • ललित गद्य म्हणजे काय? • ललित गद्य : भाषा विशेष • ललित गद्य : अभिव्यक्ती विशेष	१५	१
विभाग ३ Module III	नाटक • नाटक म्हणजे काय? • नाटक : संवाद लेखन • नाटक : प्रयोगमूल्य	१५	१
विभाग ४ Module IV	सर्जनशील लेखन • लघुनाट्य • ललित गद्य	१५	१

Pattern of Question Paper

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Total Marks 40

			गुण
प्र.१	अ	योग्य पर्याय निवडा	०५
	ब	एका वाक्यात उत्तर लिहा.	०५
प्र.२		विभाग १ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
प्र.३		विभाग २ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
प्र.४		विभाग ३ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
प्र.५		विभाग ४ वरील लघुत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०६

* अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप

१) गृहपाठ (Home Assignment)

२) तोंडी परीक्षा (Oral)

गुण - १०

०५

०५

संदर्भग्रंथ सूची

१. सृजनात्मक लेखन

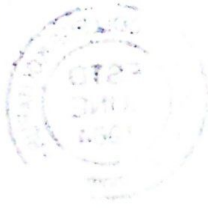
- आनंद पाटील

२. रूपनिरूपण

- शिरीष गोपाळ देशपांडे

३. वाङ्मय : अध्ययन आणि प्रकार

- संपा. मिलिंद मालशे

Vivekanand college, kolhapur (Atonomous)
Choice Based Credit System Syllabus – Marathi

June 2020 Onwards

Class : B. A. III

Discipline Specific Core (DSC) : MARATHI Course

विद्याशाखीय विशेष गाभा (DSC) सत्र - ५

मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. ११ वाङ्मय प्रवाहाचे अध्ययन (विज्ञान साहित्य)

साहित्यकृती - प्रेषित (कादंबरी) - जयंत नारळीकर

उद्देश / Objective

१. मराठीतील विविध साहित्य प्रवाहाचा परिचय करून देणे.
२. कादंबरी या वाङ्मय प्रकारची ओळख करून देणे.
३. विज्ञान साहित्यातील प्रवाह, प्रेरणा, स्वरूप, वैशिष्ट्ये व विकास समजावून देणे.
४. अभ्यासासाठी नेमलेल्या साहित्यकृतीद्वारे संबंधित साहित्य प्रकाराचे आकलन करून देणे.

विभाग/ Module	प्रकरण/Topic	Teaching Hours	श्रेयांक/ Credit
विभाग १ Module I	१. विज्ञान साहित्य स्वरूप, संकल्पना २. विज्ञान साहित्याची वैशिष्ट्ये व वेगळेपण ३. विज्ञान साहित्याचा विकास व वाटचाल	१५	१
विभाग २ Module II	१. साहित्यिक जयंत नारळीकर जीवन परिचय व वाङ्मयीन कार्य २. प्रेषित : आशयसूत्रे ३. प्रेषित : घटनाप्रसंग व व्यक्तिचित्रणे	१५	१
विभाग ३ Module III	१. प्रेषित : भाषाशैली, निवेदनपद्धती ३. प्रेषित : वातावरण निर्मिती ४. प्रेषित : विशेष आणि वाङ्मयीन मूल्यमापन	१५	१
विभाग ४ Module IV	१. वैज्ञानिक चित्रपट परीक्षण २. वैज्ञानिक ललित लेख	१५	१

Pattern of Question Paper

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

एकूण गुण - ४०

			गुण
प्र.१	अ	योग्य पर्याय निवडा	०५
	ब	एका वाक्यात उत्तरे लिहा.	०५
प्र.२		विभाग १ वर दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
प्र.३		विभाग २ वर दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
प्र.४		विभाग ३ वर दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
प्र.५		विभाग ४ वर लघुत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०६

* अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप

गुण - १०

1) गृहपाठ (Home Assignment)

०५

2) तोंडी परीक्षा (Oral)

०५

संदर्भ ग्रंथसूची :

अ) मूलभूत वाचन

१. प्रेषित - जयंत नारळीकर

२. विज्ञान साहित्य आणि संकल्पना - संपा. डॉ. व. दि. कुलकर्णी, निरंजन घाटे

३. विज्ञान कथा : स्वरूप आणि समीक्षा - संपा. विश्वेश्वर सावदेकर

४. विज्ञानसाहित्यविश्व - संपा. निरंजन घाटे

५. मराठी विज्ञान साहित्य - संपा. म.सु. पगारे, सु.म. तडकोडकर

६. मराठी कथा प्रवृत्ती आणि प्रवाह - संपा. डॉ. रा.गो. चावरे

७. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - (खंड सातवा - भाग २) संपा. महाराष्ट्र साहित्य परिषद

८. Science Fiction in Illustrated Encyclopaedia, Ed. John Clute, Dorlin, Kindersley, London. 1995

९. विज्ञान साहित्य संशोधन : एक आव्हान - उषा देशमुख (युगवाणी, मे. जून. १९८५)

१०. मराठी विज्ञान कविता - उषा देशमुख (युगवाणी, जून. १९८५)

११. मराठी विज्ञान साहित्याची दिशा - यशवंत पाठक (युगवाणी, मे. जून. १९८५)

ब) पूरक वाचन

१) विज्ञानातील गमतीजमती - ब.मो. कानिटकर.

२) यक्षाची देणगी - जयंत नारळीकर

३) विप्लवा - अरुण साधू

४) उडती तबकडी - भा.रा. भागवत

५) बालचंद्र- डी.ब. मोकाशी.

६) ऐशी रत्ने मेळवीन - नारायण धारप.

७) कालगुंफा - नारायण धारप

८) चिरंजीव - बाळ फोंडके

९) दुसरा आईसस्टाईन - लक्ष्मण लोंढे

१०) संगणकाची सावली - सुबोध जावडेकर

११) रोबो कॉर्नर- अरुण मांडे

१२) आकाश गंगा - गीता नाईक

१३) मानवाचे वरदान - जयश्री थत्ते

Vivekanand College, Kolhapur (Autonomous)
Choice Based Credit System Syllabus - Marathi
June, 2020 onwards Class : B. A. III

Discipline Specific Core (DSC) : MARATHI Course
विद्याशाखीय विशेष गाभा (DSC) सत्र - सहावे मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. १२
आधुनिक व पाश्चात्य काव्यशास्त्र

उद्देश / Objectives

१. आधुनिक व पाश्चात्य काव्यशास्त्राची ओळख करून देणे.
२. आधुनिक काव्याची लक्षणे, प्रयोजने आणि काव्यानंद समजावून देणे.
३. साहित्याची निर्मितीप्रक्रिया आणि स्वरूप यांची ओळख करून देणे.
४. भाषेतील वृत्तांची ओळख करून देणे.

विभाग/ Module	Topic	Teaching Hours	Credit
विभाग 1 Module I	काव्यलक्षण <ul style="list-style-type: none">ऑरिस्टॉटलहॅजलिटकोलरिजएडगर अॅलन पोवर्डस्वर्थकार्लईल	१५	१
विभाग 2 Module II	काव्यप्रयोजन <ul style="list-style-type: none">पलायनवादस्वप्नरंजन/इच्छापूर्तीजिज्ञासापूर्तीउदबोधनआत्माविष्कारजीवनांनुभूती	१५	१
विभाग 3 Module III	काव्यानंद मीमांसा <ul style="list-style-type: none">क्रीडानंद - हर्बर्ट स्पेन्सरसमधातता - आय. ए. रिचर्ड्सभावंना विरेचन - ऑरिस्टॉटलपुनःप्रत्यय - ना. सी. फडकेप्रत्याभिज्ञा - कृ. पा. कुलकर्णीसंवाद विरोध समतोल - बा. सी. मर्डेकर	१५	१
विभाग 4 Module IV	वृत्त <ul style="list-style-type: none">भुजंगप्रयातवसंततिलकाआर्यादिडीसुनीत	१५	१

Pattern of Question Paper
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप
Total Marks 40

			गुण
Q.1	अ	योग्य पर्याय निवडा	०५
	ब	एका शब्दात/ वाक्यात उत्तर लिहा.	०५
Q.2		विभाग १ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.3		विभाग २ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.4		विभाग ३ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
Q.5		विभाग ४ वरील लघुत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०६

* अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप

गुण - १०

१) गृहपाठ (Home Assignment)

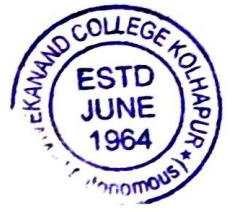
०५

२) शोधप्रकल्प

०५

संदर्भग्रंथ सूची

१. अभिनव काव्यप्रकाश - रा. श्री. जोग
२. काव्यशास्त्रप्रदीप - स. रा. गाडगीळ
३. भारतीय साहित्यशास्त्र - ग. त्र्यं. देशपांडे
४. सुलभ काव्यशास्त्र - पं. महादेवशास्त्री जोशी
५. काव्यशास्त्र परिचय - शिवशंकर उपासे
६. सुगम मराठी व्याकरण - मो. रा. वाळिंबे
७. जास्वंद - माधव आचवल

Vivekanand college, kolhapur (Atonomous)

Choice Based Credit System Syllabus – Marathi

June 2020 Onwards

Class : B. A. III

Discipline Specific Core (DSC) : MARATHI Course

विद्याशाखीय विशेष गाभा (DSC) सत्र -६

मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. १३ मराठी भाषा आणि व्याकरण

उद्देश / Objective

१. मराठी भाषेचा उगमकाळ, प्राचीनत्व व जनक भाषेविषयी माहिती करून देणे.
२. मराठीवर इतर भाषांचा झालेला प्रभाव सांगणे.
३. मराठी भाषा व तिच्या संलग्न बोलीविषयी परिचय करून देणे .
४. मराठी भाषेचे व्याकरण व प्रयोगविचार समजावून देणे
५. भाषेबद्दल विद्यार्थ्यांच्या मनात आवड निर्माण करणे.

विभाग/ Module	प्रकरण/Topic	Teaching Hours	श्रेयांक/ Credit
विभाग १ Module I	१) मराठीचा उगमकाळ - महाराष्ट्र व मराठी भाषा उगमाबाबत प्राचीन ग्रंथातर्गत पुरावे - शिलालेख व ताम्रपट - वैद्य – गुणे वाद	१५	१
विभाग २ Module II	२) मराठीची जनक भाषा - वेदपूर्व भाषा, जनक भाषेविषयी मते - मराठीची पूर्वपीठीका - संस्कृत, प्राकृत, अपभ्रंश, - अंतरवर्तुळ-बहिर्वर्तुल सिद्धांत	१५	१
विभाग ३ Module III	२. मराठीतील बोलीभाषांचा अभ्यास - प्रमाणभाषा व बोली - वऱ्हाडी बोली आणि खानदेशी बोली - कोकणी, डांगी आणि हळबी बोली	१५	१
विभाग ४ Module IV	४. भाषेचे व्याकरण- प्रयोग विचार - कर्तरी प्रयोग, कर्मणी प्रयोग, - भावे प्रयोग, संकीर्ण प्रयोग	१५	१

Pattern of Question Paper

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

एकू गुण - ४०

			गुण
प्र.१	अ	योग्य पर्याय निवडा	०५
	ब	एका वाक्यात उत्तरे लिहा.	०५
प्र.२		विभाग १ वर दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
प्र.३		विभाग २ वर दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
प्र.४		विभाग ३ वर दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
प्र.५		विभाग ४ वर लघुत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०६

* अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप

गुण - १०

- १) गृहपाठ (Home Assignment)
- 2) शोधप्रकल्प (Research Project)

०५

०५

संदर्भ ग्रंथसूची :

आ) मूलभूत वाचन

१. आधुनिक भाषाविज्ञान - डॉ. कल्याण काळे, डॉ. अंजली सोमण
२. भाषाशास्त्र विचार - र. वा. मंचरकर
३. आधुनिक भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा - डॉ. दादा गोरे
४. मराठीचे वर्णनात्मक भाषाविज्ञान - डॉ. महेंद्र सुदाम कदम
५. मराठी भाषा उगम आणि विकास - कृ.पा. कुलकर्णी.
६. भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा - अनिल गवळी, हिरण्यकेशी पब्लिकेशन, कोल्हापूर
७. सुबोध भाषाशास्त्र - प्र. न. जोशी.
८. भाषाविज्ञान परिचय-(संपा.) डॉ. सुलक्षणा कुलकर्णी, डॉ. वसंत कुबेर
९. आधुनिक भाषाविज्ञान : सिद्धांत आणि उपयोजन - मिलिंद मालशे
१०. भाषा आणि भाषाशास्त्र - श्री. न. गजेद्रगडकर
११. शास्त्रीय मराठी व्याकरण - मो. के. दामले
१२. सुगम मराठी व्याकरण - मो. रा. वाळिंबे
१३. मराठी व्याकरण परिचय - राजशेखर हिरेमठ

ब) पूरक वाचन

१. मराठीचा भाषिक अभ्यास - मु. श्री. कानडे
२. भाषाविज्ञान वर्णनात्मक व ऐतिहासिक -(संपा) मालसे, इनामदार, सोमण
३. भाषा इतिहास आणि भूगोल - ना. गो. कालेलकर
४. मराठी भाषा वाढ आणि विचार - श्री. के. क्षीरसागर
५. मराठीचे वर्णनात्मक भाषाविज्ञान - महेंद्र कदम
६. शुद्धलेखन विवेक - द. न. गोखले

क) संदर्भ ग्रंथ

१. भाषा आणि संकृती - ना. गो. कालेलकर
२. मराठी लेखन कोश - यास्मीन शेख
३. ध्वनीविचार- ना .गो. कालेलकर
४. A course in Morden linguistics, oxford Newyark 1958
५. Brower Reuben (ED). On Translation (या ग्रंथातील On linguistic Apects of Translation हा Roman Jakobsn चा लेख) Lobov William : The Social Motivation of a sonrd change

Vivekanand college, kolhapur (Atonomous)

Choice Based Credit System Syllabus – Marathi

June 2020 Onwards

Class : B. A. III

Discipline Specific Core (DSC) : MARATHI Course

विद्याशाखीय विशेष गाभा (DSC) सत्र – ६

मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. १४

मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (पंडिती काव्य ते बखर वाङ्मय)

उद्देश / Objective

१. मध्ययुगीन वाङ्मयीन इतिहासाचा परिचय करून देणे.
२. मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयीन परंपरा, रचनाप्रकार व ग्रंथाकारंची माहिती करून देणे.
३. मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयनिर्मितीच्या प्रेरणांचा व सांस्कृतिक पार्श्वभूमीचा उलगडा करणे.
४. मध्ययुगीन कालखंडातील प्रमुख साहित्य प्रवाह व ग्रंथनिर्मिती याचा अनुबंध स्पष्ट करणे.
५. मध्ययुगीन काळातील मराठी भाषेचे स्वरूप स्पष्ट करणे.

विभाग/ Module	प्रकरण/Topic	Teaching Hours	श्रेयांक/ Credit
विभाग १ Module I	१. पंडिती काव्य : स्वरूप, वर्गीकरण, वैशिष्ट्ये २. मुक्तेश्वर, वामन पंडित, रघुनाथ पंडित, ३. श्रीधर, निरंजन माधव, मोरोपंत	१५	१
विभाग २ Module II	१. शाहिरी काव्य : स्वरूप, वर्गीकरण, वैशिष्ट्ये २. शाहीर अनंत फंदी, परशराम, राम जोशी, ३. प्रभाकर, सगन भाऊ, होनाजी बाळा	१५	१
विभाग ३ Module III	१. बखर वाङ्मय स्वरूप व वर्गीकरण, वैशिष्ट्ये २. शिवपूर्वकालीन व शिवकालीन बखरी ३. पेशवेकालीन बखरी	१५	१
विभाग ४ Module IV	४. लोककला – १) वासुदेव २) वाघ्या मुरळी ५. लोकनाट्य तमाशा – १) बलावणी २) वग	१५	१

Pattern of Question Paper

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

एकू गुण - ४०

			गुण
प्र. १	अ	योग्य पर्याय निवडा	०५
	ब	एका वाक्यात उत्तरे लिहा.	०५
प्र. २		विभाग १ वर दीर्घांतरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
प्र. ३		विभाग २ वर दीर्घांतरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
प्र. ४		विभाग ३ वर दीर्घांतरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
प्र. ५		विभाग ४ वर लघुतरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०६

* अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप

गुण - १०

१) गृहपाठ (Home Assignment)

०५

२) शोधप्रकल्प (Research Project)

०५

संदर्भ ग्रंथसूची :

अ) मूलभूत वाचन

१. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड - १ ते ३ महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे
२. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - खंड १ ते ४ - डॉ. अ. ना. देशपांडे
३. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - ल. रा. नसिराबादकर
४. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप - ह. श्री. शेणोलीकर
५. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - खंड १ व २ - ल. रा. पांगारकर
६. संत पंत आणि तंत - श्री म. माटे

ब) पूरक वाचन

१. संत एकनाथ दर्शन - संपा. डॉ. हे. वि. इनामदार
२. पाचभक्ती संप्रदाय - र. रा. गोसावी
३. संत वाङ्मयाची सामाजिक फलश्रुती - गं. . बा. सरदार
४. महाराष्ट्रीय संतमंडळाचे ऐतिहासिक कार्य - बा. र. सुखठणकर
५. ज्ञानदेव आणि नामदेव - शं. दा. पेंडसे
६. मराठी बखर - र. वि. हेरवाडकर
७. मराठी शाहिरी पोवाडा - डॉ. विश्वनाथ शिंदे
८. पैजण - संपा. म. ना. अदवंत
९. मराठी काव्यातील शिवदैवत दर्शन - डॉ. शिवशंकर उपासे
१०. एकनाथांची निवडक भारुडे - संपा. वसंत जोशी
११. आज्ञापत्र - संपा. विलास खोले

संदर्भ ग्रंथ

- १.सर्वात्मभावी तुकाराम - डॉ. अनिल गवळी
- २.श्री. नामदेव दर्शन - संपा. नि. धो. मिरजकर
- ३.संत नामदेव - डॉ. हे. वि. इनामदार
- ४.पाच संतकवी - डॉ. शं. गो. तुळपुळे
- ५.वारकरी संप्रदाय : उदय व विकास भा. प. महिरट
- ६.संत साहित्य संदर्भ कोश - मु. श्री. कानडे
- ७.मराठी साहित्याचे आदिबंध - उषा देशमुख
- ८.जनाबाईंचे निवडक अभंग - सुहासिनी इलेंकर

Vivekanand College, Kolhapur (Autonomous)
Choice Based Credit System Syllabus - Marathi
June, 2020 onwards

Class : B. A. III

Discipline Specific Core (DSC) : MARATHI Course

विद्याशाखीय विशेष गाभा (DSC) सत्र - सहावे मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. १५

मराठी भाषा : सर्जन आणि उपयोजन

उद्देश / Objectives

१. औपचारिक आणि अनौपचारिक क्षेत्रांनुसार भाषिक व्यवहार समजावून देणे.
२. विविध क्षेत्रातील भाषिक कौशल्ये आणि क्षमता विकसित करणे.
३. लेखन, वाचन आणि भाषण या कौशल्यांचा विकास करणे.
४. उपयोजित व सर्जनशील लेखनास विद्यार्थ्यांना उद्युक्त करणे.
५. जनसंपर्क कौशल्यांची आवश्यकता व तंत्रे समजावून देणे.

विभाग/ Module	Topic	Teaching Hours	Credit
विभाग १ Module I	रेडिओ (नभोवाणी) <ul style="list-style-type: none"> • रेडिओ माध्यमाचे स्वरूप • रेडिओ : कार्यक्रम संहिता लेखन • रेडिओ जॉकी (R. J.) : भाषाकौशल्ये 	१५	१
विभाग २ Module II	टेलिव्हीजन (टी. व्ही.) <ul style="list-style-type: none"> • टेलिव्हीजन माध्यमाचे स्वरूप • टेलिव्हीजन : दैनंदिन मालिका लेखन • टेलिव्हीजन : जाहिरात लेखन 	१५	१
विभाग ३ Module III	वेब <ul style="list-style-type: none"> • ब्लॉग (गद्य लेखन) • पॉडकास्ट (ऑडिओ क्लिप्स) • व्लाग : दृक-श्राव्य सादरीकरण (व्हिडिओ क्लिप्स) 	१५	१
विभाग ४ Module IV	सर्जनशील लेखन <ul style="list-style-type: none"> • रेडिओसाठी भाषण • ब्लॉग लेखन 	१५	१५

Pattern of Question Paper

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Total Marks 40

			गुण
प्र.१	अ	योग्य पर्याय निवडा	०५
	ब	एका वाक्यात उत्तर लिहा.	०५
प्र.२		विभाग १ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
प्र.३		विभाग २ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
प्र.४		विभाग ३ वरील दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
प्र.५		विभाग ४ वरील लघुत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०६

* अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप

गुण - १०

१) गृहपाठ (Home Assignment)

०५

२) शोधप्रकल्प

०५

संदर्भग्रंथ सूची

१. सृजनात्मक लेखन - आनंद पाटील
२. रूपनिरूपण - शिरीष गोपाळ देशपांडे
३. वाङ्मय : अध्ययन आणि प्रकार - संपा. मिलिंद मालशे
४. मराठी भाषा : उपयोजन आणि सर्जन - संपा. अनिल गवळी
५. भाषिक सर्जनशीलता - स्वरूप आणि प्रकार - यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठ, नाशिक प्रकाशन.
६. साहित्याची निर्मितीप्रक्रीया - आनंद यादव

Vivekanand college, kolhapur (Atonomous)

Choice Based Credit System Syllabus – Marathi

June 2020 Onwards

Class : B. A. III

Discipline Specific Core (DSC) : MARATHI Course

विद्याशाखीय विशेष गाभा (DSC) सत्र – ६

मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. १६ वाङ्मय प्रवाहाचे अध्ययन (पर्यावरण साहित्य)

साहित्यकृती - एका रानवेड्याची शोधयात्रा - कृष्णमेघ कुंटे

उद्देश / Objective

१. मराठीतील विविध साहित्य प्रवाहाचा परिचय करून देणे.
२. प्रवासवर्णन, भटकंती यातील साहित्य प्रकारचा परिचय करून देणे.
३. पर्यावरण साहित्याची ओळख, प्रवाह, प्रेरणा, स्वरूप, वैशिष्ट्ये व विकास समजावून देणे.
४. अभ्यासासाठी नेमलेल्या साहित्यकृतीद्वारे संबंधित साहित्य प्रकाराचे आकलन करून देणे.

विभाग/ Module	Topic	Teaching Hours	श्रेयांक/ Credit
विभाग १ Module I	१. पर्यावरण साहित्य स्वरूप, संकल्पना २. पर्यावरण साहित्याची वैशिष्ट्ये व वेगळेपण ३. पर्यावरण साहित्याचा विकास व वाटचाल	१५	१
विभाग २ Module II	१. साहित्यिक कृष्णमेघ कुंटे, जीवनपरिचय व वाङ्मयीन कार्य २. एका रानवेड्याची शोधयात्रा : आशयसूत्रे ३. एका रानवेड्याची शोधयात्रा : घटनाप्रसंग, स्थलवर्णने	१५	१
विभाग ३ Module III	१. एका रानवेड्याची शोधयात्रा : भाषाशैली, २. एका रानवेड्याची शोधयात्रा : निवेदनपद्धती ३. एका रानवेड्याची शोधयात्रा : वाङ्मयीन मूल्यमापन	१५	१
विभाग ४ Module IV	१. पर्यावरण अभ्यास : माहितीलेखन, पर्यावरणीय अनुभव कथन २. पर्यावरण प्रदूषण : माहितीपटाचे परीक्षण	१५	१

Pattern of Question Paper

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

एकू गुण - ४०

			गुण
प्र.१	अ	योग्य पर्याय निवडा	०५
	ब	एका वाक्यात उत्तरे लिहा.	०५
प्र.२		विभाग १ वर दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
प्र.३		विभाग २ वर दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
प्र.४		विभाग ३ वर दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०८
प्र.५		विभाग ४ वर लघुत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)	०६

* अंतर्गत मूल्यमापनाचे स्वरूप

गुण - १०

१) गृहपाठ (Home Assignment)	०५
२) शोधप्रकल्प (Research Project)	०५

संदर्भ ग्रंथसूची :

अ) मूलभूत वाचन

१. १९६० नंतरची सामाजिक स्थिती व साहित्यातील नवे प्रवाह - आनंद यादव
२. निळी पहाट - रा. ग. जाधव (श्री विद्या)
३. लेखणीच्या तलवारी - कुसुम आलाम
४. मराठी साहित्य : आकलन आणि आस्वाद - विश्वनाथ शिंदे
५. बदलते मराठी साहित्य व संस्कृती - विलास रणसुभे
६. साहित्यातील विचारधारा - के. र. शिरवाडकर
७. चिंतनाच्या वाटा - निर्मलकुमार फडकुले
८. मराठी वांगडमयाचा इतिहास (खंड सातवा - भाग पहिला) - संपा.महाराष्ट्र साहित्य परिषद
९. कला म्हणजे काय - साने गुरुजी,
१०. साहित्य आणि इतर ललित कला - दु.का.संत
११. शोभायात्रा - शफाअत खान, पाँपूलर प्रकाशन, मुंबई

ब) पूरक वाचन

१. गोपुरांच्या प्रदेशात - गंगाधर गाडगीळ
२. माझा प्रवास - विष्णूभट गोडसे
३. धुक्यातून लाल ता-याकडे - अनंत काणेकर
४. नवे जग नवी क्षितिजे - प्रभाकर पाध्ये
५. अपूर्वाई - पु.ल. देशपांडे
६. ताकोनामा - प्रभाकर पाध्ये
७. बर्फाच्या दुनियेत - चारुशीला गुप्ते
८. माझा रशियाचा प्रवास - अण्णाभाऊ साठे
९. जंगलातील दिवस - व्यंकटेश माडगुळकर
१०. कलावंताचे आनंदपर्यटन - ग. दि. माडगुळकर

प्रा. वी. के. गोसावी
CHAIRMAN
BoS MARATHI
VIVEKANAND COLLEGE, KOLHAPUR
(AUTONOMOUS)